

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ELLENZÉK.

Erőszakoskodás.

A stomfai választás nagy feltűnést keltett országsszerte. Az erőszakos választás szóba hozott a parlamentben is. Általános a kérdés, hogy miképp érvényesülhessen a népakarat a választási küzdelem olyan formája közt, melyet a hatalmi erőszak minden kigondolható brutalitása szab meg.

Soha eddigelé nem volt nálunk észlelhető a kormánypárt részéről, a választási visszaéléseknek az a féktelen szabadossága, mely most a Bánffy-éra alatt egész megdöbbentő formájában bontakozik ki. Szinte bámulatos az a leleményesség, a mivel a kormánypárt emberei most a választási mozgalmak és küzdelmek rendjén az erőszakos fortélyok legerősebb formát is kieszelik és épp annyira bámulatos az a vakmerőség, a mivel a törvénytelenesség minden eszközét efortélyok alkalmazásánál használni képesek.

Kezdi a választási lajstromok összeállításánál az ellenzéki érzelmi választók jogainak perfid kijáratásával, folytatják az ellenzéki választók könyörtelen üldözését, vagy a legerkölcslenebb módon a kormánypárt táborába való csábításával.

A politikai eszmék és törekvések hódító erejének nincsen itten semmi szereplése, az egyetlen gondolat, az egyetlen vezérítő ideál, a kormánypárti többség kioroszakolása. Nemcsak a politikai erkölcsök, nemcsak az alkotmányos törvények teljes és tökéletes semmibe vevését tapasztalhatni ennél a csunya műveletnél, hanem még az emberies érzésekből kivetkőző durva zsarnokoskodás nemtelenségei is könyörtelenül dobzódnak az ellenzéki választók elnyomásáinál.

Ez a kép, mely a stomfai választásból élénk tárult!

Hogy Latkóczy Imre államtitkár ur, ki annak idején visszautasította a nyitrai mandátumot, épen ségtel nem fűzheti a maga férfias önrzetét ahhoz a diadalhoz se, melyet két napig tartó küzdelem eredményeképen Stomfán vívtak ki számára. A két választás közt csak az a különbség, hogy pár hónap lefolyása alatt már megszokottá váltak a szabadelvű párt által folytatott küzdelmeknek összes gyalázatoságai, s Latkóczy is mint látszik elegendőképen elfáradt már a fölháborító jelenségek iránt annyira, hogy nyugodt szívvel fogadhassa el a stomfai mandátumot. Hogy ne lenne nyugodt, mikor mestere Bánffy és Perczel?

Ez utóbbi pilátusként mosta kezét a parlamentben való támadáskor, hogy „ne ítéljenek egyoldalul meg információit nem szerzek!” Ismerjük az ily hivatalos információk útját, mely a bűn eltussolása szokott lenni. Már is elkezdte ezt a stomfai választói elnök Bartal Aurél, hosszú nyilatkozat adva ki. S a vége oda lyukad ki, hogy nem 468, hanem csak 260 szavazó utasítottatott vissza, s ez mint két pártion lévő. De a kis hamis elfelejté felemlíteni, hogy kormánypárti szavazó csak egy néhány utasítottatott vissza.

Meg aztán az is különös, hogy maga az elnök konstata, miszerint igaz, hogy 468-at ntasítottatott vissza, de ezek közül csak 260 volt, mint választó beirva. Hát ez eddig még rendén van, de az már erőszak, hogy 260 csak azért utasítottatott vissza, mivel nevét vagy korát hibátlanul jelző. Az elnöki nyilatkozatból csak az tűnik ki, hogy a visszautasítottak ellenzékiek voltak, s ezért kellett szavazati joguktól elútni. Ha e brutális tett be nem következik, Latkóczynek nem lesz meg a kétszáz többsége.

Ily uton ki lehet hozni a nagy többséget. Ez is személyenyestésből történik, hogy látszassék mily nagy többségben volt a tizenhárom próbás mamelek.

Nem a néppárti jelölt érdekében emeljük szavunkat fel, hanem az alkotmányos funkció védelméért. A törvényhozó testületnek az országot kell képviselnie, hamis mandátummal ki nevezett s nem közvéleményen nyugvó parlament. Ma a néppárti jelöltet játssza ki a kormány, holnap más ellenzéki pártot, ugyan mivé fog törpülni parlamentünk színvonala?

Ily uton fenn lehet tartani a jelen kormányrendszert, de aztán ne beszéljenek a közvélemény pártolásáról, mert ellenkezőleg a jelen rendszer elítélése ez. Csalás, erőszak után szerzett mandátum jogozimet nem ad — a nép nevében való beszélésről. A társaséletben a csalót kidobják körükből, vajjon mily czimet érdemel az oly kormány, mely a választó-polgárokat terrorizálja és a szabadvélemény nyilvánítását meggátolja?

Ha ez így tart, nincs más hátra, mint zendülés! Erőszakot erőszakkal lehet visszaverni. Ne hivatkozzék Bánffy a király kegyére örökösen, mert az igazságos király nem tudja az ő jogtipró tetteit. Ha ezt megtudja, vége a királyi palást fényében való sűtkérezésnek. Addig is azonban míg a király erre rájön, a sajtónak kötelessége elbánni az ily gyalázatos tettekkel, — miket Bánffy-Perczel véghez visz, az ország választóival. Eljön majd a leszámolás ideje, azt biztosra vesszük. A gaz ki fog előbb utóbb gyomlálódni a közéletből. Magyarország népei nem bírnak, hogy soká tűrjék a lealacsonyítást miken jelenben át mennek.

Politikai hírek.

Minisztertanács. Mint a „Magyar Értéslő” táviratai közlik, tegnap csütörtök délután a miniszterelnöki palotában több óráig tartó minisztertanács volt.

Indemnity és a főrendek. A főrendház pénzügyi bizottsága szerdán délelőtt ülést tartott, a melyen egyebek közt a jövő év első negyedében fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Az ülésen Samassa József egri érsek elnököl és a kormány tagjai közül Bánffy Dezső báró miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter és Dániel Ernő kereskedelmi miniszter volt jelen. A bizottság az indemnityt rövid táncskozás után elfogadta.

A székely kamara és a vámszövetség.

M.-Vásárhely, decz. 11.

Az Ausztriával megújítandó vámszövetség tárgyalása a marosvásárhelyi, kereskedelmi és iparkamarának e czélból az elnök által összehívott szakbizottsága, f. hó 7-én tartott ülésében, mondhatni csaknem egyhangulag az önálló vámterület létesítése mellett nyilatkozott.

A szakbizottságnak eme véleményét kétségkívül osztani fogja a kamarának közelebb tartandó közgyűlése is, a minthogy a kamara azelőtt is állandóan hive volt — az önálló vámterületnek. Hiszen élénk emlékezetében élhet még most is mindazoknak, kik a közgazdasági ügyek iránt némileg érdeklődnek, hogy a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara volt az első, a mely évi jelentésében javasolta a kormánynak, hogy az Ausztriával kötött szerződés lejártával, az önálló vámsorompó föllállítása mellett foglaljon állást. Azóta is a kamara évről-évre, a hazai közvélemény helyeslése mellett, ismételte ezt az óhaját.

S a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarának ez a felszólalása nem pusztán jelszó kívánt lenni, vagyis a kamarát nem a feltűnési vágy, hanem a székelyföld szomorú közgazdasági helyzete ösztönözte e kényes kérdésnek a megbotyogatására.

E kamara kerületét képező Székelyföld gazdasági fölvirágzása ugyanis a legstürgetőbb nemzeti érdekek körébe tartozik. A székely vármegyék arra vannak hivatva,

hogy a magyar birodalom keleti határán az ujkori magyar államnak előretolt bástyái, erősségei legyenek. E nemzeti hivatásukat azonban csak úgy tölthetik be, hogyha a székely nép virágzó ipar és keeskedelem által minél nagyobb jólétre és műveltségre tesz szert.

A székelyföld mezőgazdasági termelése jelentéktelen lévén, — inkább az iparra van utalva. S volt is a székelységnek életképes kis ipara, a mely virágzott eladdig, míg az oláhországi határt előle el nem zárták.

Azóta a székely ipar tért vesztvén, s a külföld nagyiparának erős versenyre következtében a hazai szűkebb piacokról, mindinkább leszorítottván, nap-nap után hanyatlík. A kereset nélkül maradt székely iparosok egyrésze kivetkőzött Oláhországba s az itthon maradtak csak nehezen tengődnek. Egyes iparágak, mint például a timár, a kalapos, szűcs stb. mesterségek a kihalásnak néznek elébe, a miatt, hogy sokan ez iparosok közül lassankint más pályákra térnek, másfelől pedig, hogy e mesterségeken tanoncokat nem tartanak s így új nemzedék sem nő föl, — a mely azokat továbbra is fejleszténé, vagy legalább életben tartaná. Sőt a háziipar sincsen jobb helyzetben; a külföldi verseny, a tömeges és olcsó árúknak kiterjesztése következtében, azt is hanyatlásra kárhoztatja.

Rengeteg erdőségeinket nagyobbára idegen nagy vállalkozók tarolják le s így abból sincsen sok haszna a székelynek, sőt éppen a háziiparra nézve káros, mert megdrágítja a székely faipari munka anyagát. És ez még hagyján, de még ki is viszik innen a nagy mennyiségű faanyagok javát vámmentesen Ausztriába, s csak a hulladékokat juttatják elég drágán a megszorult székely iparosoknak.

A népek pedig az a része, — a mely deszkavágással és deszkaárulással kereste emberiségét óta kenyerét, most beállhat 60 — 80 kr. napibérért napszámba a fűrészgyárakhoz s hogy ha e gyáraknak már nem lesz mit dolgozzanak a külföldi és velünk versengő iparosok számára, — akkor az itthon munkanélkül maradt székelységnek még inkább oka lesz kivándorlásra adni a fejét.

A kamara évről-évre látja, mint züllik el az egykor erőteljes székely ipar s mint vándorol ki mind nagyobb számmal a székelységnek éppen javakorában levő munkabíró népessége s mert a kamara teljesen meg van győződve a székelységnek nagy nemzeti hivatása fölül éppen azért megragadja most ez alkalmat, hogy az önálló vámterületnek szükségét, terjedelmes és a székelység szempontjából minden részében indokolt fölterjesztésben a kereskedelemügyi miniszter előtt kifejtse.

A székelységre nézve az önálló vámterület létesítése életkérdés lévén, — a melyek nemcsak a kamara, hanem a székely megyéknek minden érdekelt tényezője állást kell, — hogy foglaljon.

LÁSZLÓ GYULA.

A választási elnök afférje.

A stomfai választás után több lapban heves támadások jelentek meg Bartal Aurél választási elnök ellen. Egy ilyen, már sértő természetű támadás miatt Bartalnak afférje is keletkezett, amelynek mibenlétét az alábbi jegyzőkönyv világítja meg:

Jegyzőkönyv.

Felvettett Budapestben, 1895. december 11-én Bartal Aurél ur és Inczedy László ur között fenforgó ügyben.

Dániel Gábor és Münnich Aurél Bartal ur megbízásából elégtételt kértek Holló Lajos urtól, mint a Magyarország című napilap főszerkesztőjétől, ugyanezen lapnak folyó évi december hónap 8-án Astomfai gatzett cím alatt megjelent vezércikkben Bartal Aurél ur ellen foglalt sértésekért. Holló Lajos ur kijelentése folytán, — hogy ezen cikket Inczedy László ur írta és az abban foglaltakért ő vállalja el a felelősséget, fenti megbízottak Inczedy László urtól kérték Bartal Aurél ur nevében az elégtételt.

Inczedy László ur megbízásából ezen ügy tárgyalására közös egyetértéssel megállapított időben megjelent Pázmándy Dénes és Ihász Aladár ur, miután Inczedy László ur a cikkben foglaltakért a felelősséget elvállalta.

Inczedy László ur most nevezett megbízottai felük nevében vijentlik, hogy Inczedy László ur Bartal Aurél urat nem is ismerte, így tehát nem egy személyes kout-roverziáról van szó, hanem Bartal urnak,

mint választási elnöknek ugy a sajátóban mint a parlamentben ismertett tényéről egy köztisztsege. — De Bartal urnak ugy a sajátóban mint a parlamentben nyíltan előadott és megvitatott hivatalos tényei olyanok is, amelyek ha valók fenytő eljárás tárgyát képezhetik, itt tehát első sorban ezen tények valóságát vagy valótlanágát kell kideríteni. Inczedy ur segédei már e helyen is kijelentik, hogy amennyiben Bartal ur ezen hivatalos tényei akár sajtóbírósg előtt akár más illetékes fórum előtt valólanoknak fognak bizonyulni, Inczedy ur a maga részéről kész Bartal urnak a kért elégtételt lovagias uton is megadni.

Mindaddig tehát, a míg ezek a vádak valólanoknak nem bizonyulnak, az úgy nem terelhető lovagias utra és lovagias elégtétel-adásnak helye nincs.

Amennyiben ezen felfogáshoz Bartal ur segédei hozzá nem járulnának. Inczedy ur segédei felajánlják a lovagias elégtételadást, de csakis azon feltétel alatt, ha egy választott bíróság azt itéli, hogy a jelen esetben az úgynek már mai stádiumában lovagias elégtételadásnak helye van. Részükről tehát az esetben felajánlják egy választott bíróság alakítását.

Bartal Aurél ur alólírott megbízottjai erre a következő kijelentést teszik:

A szóban forgó sértések oly természetesek és oly eklátásnak, hogy a maguk részéről sem azon magyarázatába nem boosáthatnak, sem bármí tények elbirálásától függővé tenni nem engedik az azokért nyújtandó elégtételt. Az egyéni becslést nem lévén elválasztható a köztisztviselői becsléstől nem lehetnek azon helyzetben, hogy egy ilyen kritiká gyakorlását megengedhetőnek tartsnak, habár a sajtó másnemű kritikái jogát elismerik.

Tekintettel arra, hogy a sértés természetesén egészen világos, a maguk részéről semmiféle bíróság határozatát szükségesnek nem tartják és így a jelen eset bármí irányu elbirálásba választott bíróság után bele nem egyeznek.

Ujbol kéri a feltétlen elégtétel megadását, mert ha ez nem adatik meg, a választott bírósággal kapcsolatos kijelentéseket olyanoknak kell tekinteniök, melyek által a kért elégtételadás megtagadtatott.

Inczedy László ur megbízottai ragaszkodván felfogásukhoz, eltávoztak.

Daniel Gábor és Münnich Aurél a tett kijelentésekből látva, hogy Inczedy László ur a Bartal Aurél ur ellen elkövetett becsületsértésekért a feltétlen elégtételadást fentiek szerint megtagadta, felvették jelen jegyzőkönyvet és az ügyet megbízójukra, Bartal Aurél ura nézve befejezettnek jentik ki.

K. m. f.

Dr. Dániel Gábor
Münnich Aurél
mint Bartal Aurél ur
megbízottjai

Izgalom a közgyűlésen.

Távirati közlésük kiegészítésül most a következő részletes tudósítást vesszük:

Budapest, decz. 12.

A főváros tegnap közgyűlésén a terembe lépő városatyáknak fehér czédulákat osztogattak, melyeken Kasits Péter, nyug. miniszteri tanácsos budavári Ország Sándor politikai denuncziánsnak nevezte és őt erősen megtagadta, mivel Ország az I-ső kerületi polgári kört el akarja zavarni az évek óta használt Cristen-fele jégpályáról. Mikor a tárgyalás folyamán a jégpálya ügyéhez jutottak, Ország Sándor szóba hozta a nyílt levelet és kijelentette, hogy arra a levélre egy szava sincs. Azután azt indítványozta, hogy a Christen-fele telek parkirozására nézve mielőbb tegyenek javaslatot és ha ott lesz hely jégpályára, azt ne a polgári körnek, hanem az új korcsolya-egyletnek adják, melynek ő áll élén.

Kasits válaszulni akart. Ország barátai lehurrogták. Siketítő zaj támadt. Az elnököl főpolgármester azt javasolta, hogy a két egylet tagjai ne szavazzanak, hanem hagyják el a termet.

Kasits ezután ismét szót kért. Az elnök meg akarta tőle vonni szólás jogát. Többen közbekiabáltak:

— Hisz Ország is érdekelt fél, miért hagyta őt beszélni?

Vége szóhoz jutott Kasits és főhábordoya nyilatkozott Ország ellen, a ki őt bizonyos erkölcsi magaslatról meg akarja leczkézteni.

— Kénytelen vagyok én is erre a térre lépni, kiáltja, és a közgyűlés előtt szemébe mondom dr. Ország Sándornak, hogy elle-

nem és több polgár társam ellen politikai denuncziációt követett el.

Nagy mozgás keletkezett, az elnök pedig rendre utasította Kasicsot, Ez a terem-ből távozva, vissza viaszakialtott:

— Be fogom bizonyítani ország-világ előtt!

Fzután Kupp akart beszélni.

A szörnýt zsbongás közepette csak annyit kiálthatott oda, hogy nem beszél egyik fél mellett sem; ne adják oda a telket sonkinek.

Heltai Ferencz is ily értelmű indítványt tett, míg Bogisich Mihály a tanács javaslatát pártolta, hogy a budainak ne maradjanak jégpálya nélkül.

Végül elfogadták Heltai indítványát és elhatározták, hogy a Preusner-féle szabályozási tervet mielőbb meg kell valósítani. Ország indítványára, mint érdekelt fél indíványára, nem is szavaztak,

Ezredév Pusztaszeren.

Méltó, országra szóló nemzeti nyitánya lesz az ezredéves ünnepnek a pusztaszeri nagy emlékoszlop ünnepélyes letétele s az ehhez tervezett nagy ceremóniák. A program, a mit erről készít a belügyminiszter megbízásából Vadnay Andor csongrádmegyei főispán egészen nemzeti karakterű ünnepélyes mozzanatokból fog állani.

A király, az egész ünneplő ország képviselve lesz a legelső magyar történeti helyen tartandó nemzeti ünnepen, melynek tervezetét Vadnay főispán legközelebb juttatja a belügyminiszter elé.

Meghívja a pusztaszeri emlék-oszlop átadásának ünnepére, a nemzet nevében a kormány a királyt, József főherceget, a primást az országgyűlést és a főrendiházat, Csongrádmegye, a rendező, meghívja a megyéket, Csongrádmegye területén lévő szab. kir. városokat: Szegedet, Hmvasárhelyt, a magyar kultur-egyesületeket, a papságot stb.

A nemzeti ünnep napja 1896. évi ápr. 28 ra van kitűzve és színhelye a nagy ceremóniáknak a pusztaszeri mezőség az emlékoszlop körül.

Sátorokat vernek itt annyit, — amennyi elegendő legyen az ünneplő sereg befogadására — rossz idő esetén. Tervben van azonban esetleg egy hatalmas földött faalkotmány föllállítása is. — A sátorokat a honvédségtől szerzik be.

Az ünnepély diszorségét is a honvédség szolgáltatja: egy zászlóalj gyalogságot és egy század lovasságot.

Az tervezik továbbá, hogy itt játszék először az első honvédségi zenekar és a magyar Himnusszal nyitja meg az ünnepélyt, melynek mozzanatai a következők:

Reggel 8 és 9 óra között az ország minden részéből érkező vendégcsereg fogadtatása a kisteleki vasuti állomáson. Négy száz hintóra lesz legalább szükség, a miknek a beszerzésén Vadnay főispán most fáradozik. Szolgáltatták ezt a megye, Szeged, Szentos, Hódmező-Vásárhely, a Pallavicini-uradalom, Félegyháza stb.

Délelőtt 10 órakor szabad ég alatt Csongrádmegyei ünnepi közgyűlés, benyitól a király üdvözlésével.

Üdvözlük a kormányt, a vendégeket. Közgyűlés után tábori mise a pusztaszeri emlék előtt.

Délben 800 terítékű lakoma, ha lehet meleg, ha ez nehézségbe ütközik, hideg étellekkel. Ezzel egyidejűleg nagy nép-trakta a mezőn. A mentje: bográcsokban főzött gulyás, sör, bor.

Az emlék-csarnok átadásánál ünnepi beszédeket tartanak. Egyet a kormány, egyet a megye képviselője.

A magyar osztálysorsjáték.

Ma folytatták az osztálysorsjáték második osztályának húzását.

A legnagyobb nyeremény 20,000 korona volt, melyet a 87939. sz. sorsjegy nyert meg.

A mai húzás eredménye a következő:

Délelőtt.

20000 koronát nyert: 87939.

6000 koronát nyert: 6708.

1000 koronát nyertek: 3426 66999 36529 48783 62841 72537 74075 80812.

200 koronát nyertek: 944 2756 5830
11661 18390 15986 17966 687 18773 23237
113 25670 263 27206 28002 30806 31387
33600 692 590 36450 040 37839 38989
41909 43543 45186 46560 47041 853 50909
57158 59876 60841 63525 65134 68202
629 73667 74980 76432 79360 82868 85718
89526 90473 92487.

Délután.

6000 koronát nyert: 79186.
2000 koronát nyertek: 2207 72328.
1000 koronát nyertek: 17642 48913
69397 81519.

200 koronát nyertek: 1494 6642 7387
12882 20943 21022 22402 25309 28220
30671 38538 39009 812 42480 50624 451
808 55930 59037 61265 66959 74092 78058
991 80349 87581 88939 95752 96516 770.

10000 koronát nyert: 68952.
2000 koronát nyert: 11921.

1000 koronát nyertek: 1093 6567 18296
31786 41797 52758 66894 69470 90540.

200 koronát nyertek: 3280 10122 16314
19495 27664 789 757 84602 35442 37043
41317 45650 47614 59916 61181 62422
75495 78060 408 82725 94503 95030.

Református papi értekezőlet.

Dicső-szt.-Márton, decz. 12.

A költői ev. ref. egyházmegyei általános papi értekezőlet, istentisztelettel kapcsolatosan ma tartott meg Dicső-Szentmártonban, Kovács Elek esperes elnöke alatt. Kovács Elek alkalmi és a papi értekezőletek nagy horderejű célját körülíró beszédével az értekezőlet megnyitván, Nagy Domokos kutyafalvi pap, az értekezőlet titkára, a töle már megszokott gondadal egybeállított titkari jelentését olvasta fel, mely hűen regisztrálta az egyes körök egy évi működését.

Élénk eszmecserére adott alkalmat a gyulai körnek abbéli, az értekezőlethez áttett indítványa, hogy a papi hivataloktól ezután kikérendő bármely kiadványok a hivataloknak is bizonyos megállapított díjakért szolgálnak ki, azt előzve ezzel, hogy az egyházpolitikai törvények életbe lépésével részben megszűnt papi jövedelmek ez által legyek nemleges kárpótolva.

A gyulai kör indítványa ha az az illetékes felsőbb fórumoknál méltánylásra is talál, alig javítaná az ev. ref. papok megnyírált amúgy is csekély jövedelmét, melyek állásukhoz képest, vajmi keveset segítenek: az értekezőlet azt figyelembe sem vehetőnek mondta ki, s egyben elhatározta, hogy ahhoz nem járul s e részben illetékes helyre feliratot nem intéz.

Az értekezőlet tanácskozási elnök által felfüggesztetve az ev. ref. templomba mentek, ahol Zayzon János érsekbetvárosi ev. ref. körkölészt tartott János evang. XIV. rész 24. verse: „Isten lélek, s a kik őt imádják, szükséges, hogy igazságban és lélekben imádják” alapigéjéből kiindulva, az irodalmi színvonalon álló beszédet.

A kellő vérével előadott beszéd, nemcsak az értekezőlet papi, hanem a jelen volt világi tagjait is vallásos ihlettel szálta meg.

Az isten-tisztelet után az értekezőlet folytatta tanácskozási az egyházmegye építéletek nagytérképén.

Többi tebbi és adminisztratív természetű ügy tárgyalása után Nagy Domokos okolt indítványa elhatározta az értekezőlet, hogy az egyházpolitikai törvények által szenvedett anyagi károsodásért, helyesebben megérdemelt illetékes helyre: memorandum szerű feliratot, intéz, kérvén a magyar kormányt, hogy az így anyagi rövidülést szenvedett ev. ref. papokat államegítéssel kárpótolja. Ők — ugymond — nem kérnek al-

mizsnát, de egy századokon át élvezett s életfentartásukat részben biztosító jövedelem elvesztésének kárpótlását joggal kérhetik attól, ki a liberális muszka győzelméért, azokat tőle elvette. A felirat megismerésével és illő helyre juttatásával elnök és titkár bizta meg az értekezőlet.

Tudósításunkat befejezzük azzal, bárha papjainknál ez irányban is meg lenne azon kötelességérzet, hogy számokban látogatták a rájuk néző nem megvetendő ily papi értekezőleteket.

r. l.

Emke választmányi gyűlés.

Kolozsvár, decz. 12.

Tegnap d. n. 3 órakor az Emke választmányi gyűlést tartott.

Jelen voltak: Gr. Bethlen Gábor elnök, Bartha Miklós és Bély Ákos gr. alelnökök, Sándor József t. alelnök-főtáskár, Merza Lajos főpénztáros, Balogh Károly és Csernátóni Gyula jegyzők, Sarkány Lajos dr., számvizsgáló, gr. Bethlen Bálint, Dobál Antal, Fajerváry Jenő, Ferenczy Ignác, Hóry Béla, Kornis Viktor gr., Kovács Ferencz apát-plébános, Lengyel Lajos, Macskásy Pál, Pál István Szenkovics Márton.

Elnökölt: Bethlen Gábor gr.
Előadott: Sándor József.
Jegyzett: Csernátóni Gyula.

Elnök a gyűlést megnyitván, bejelenti, hogy Kun Géza alelnök és K. Sándor József írásban mentették ki elmaradásukat.

A múlt ülés jegyzőkönyve felolvastatván, kifogás nélkül hitelesítették.

T. alelnök-főtáskár havi jelentéséből öröndetes tudást vették, hogy az összes előző határozatok ellátottak. A köznevelési egyesületeknek mult hó 21-22-én Budapesten tartott ezredéves kiállítás és kongresszus gyűlése lefolyásától a választmány örömmel értesült. Tűrt tábornok közönség levele a brüsszeli béke kongresszusért küldött üdvözlésre éljenzessel fogadtatik.

Inczé Gerő törv. bír., Beszterce-Naszódvármegyei főkegyelvitványi elnök lemondása, sok évi lelkes és buzgó munkásságát való köszönettel, sajnálattal vették tudást. Dr. Fülöp Béla ügyvéd Temesvárt 72 új tagot gyűjtve, — számára meglepő jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik. Felítész Arthur báró, kir. erdőigazgató Kolozsvárról és Beke Ferencz kir. törv. írodasztár Déváról 100—100 firtal új alapítokul jelentette be, a belépés öröndetes tudást vették. Végrendeleti ha gyatékokban befolyt időközben néhai magyar Krausz Mayertől 200 firt és Szijgyártó Sámuntól 100 firt.

Merza Lajos főpénztáros jelentése szerint az egyesület november havi forgalma 7093 firt 62 kr. Az összes vagyon november 30-án 1.170829 firt 68 kr. szolgál öröndetes tudást.

Az algyógyi székely földműves iskolába ingyenes növendékek felvételnek: Szoboszy Imre és Csanta András csákfalvi (Maros-Tordam.) székely földműves ifjak, továbbá fizetése helyre Dávid Miklós Déváról.

Az ördögkúti óvó-iskola tanítóje Tóth Lila állásában véglegesítették. Ujvárosy Anna segésvári óvónő segély iránti kérése, mint-hogy már két ízben kapott rendkívüli segélyt, nem teljesített.

A Magyar Nagy-Sombori iskola kibővítése ügyében fölterjesztés megy a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Orbán Mihály lövi róm. kath. tanító-nak 25 firt segély megvaztatik.

A sómezői róm. kath. lelkesz fizetésének 600 firt minimuma kiegészítése érdekében, fölterjesztés megy a fölterjesztéshez.

A Deák Gerő féle egyik daloskönyv-

nek esetleg 21 iven kiadása érdekében tárgyalás folytatandó L a m p e l Róbert kiadó céggel.

Szűd L József az egyesület volt buzgó tisztviselőjének temetési költségére 100 firt megvaztatik.

Több kisebb tárgy ellátása után az ülés az elnök életével véget ért.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 13.

— Kolozsvár város pénzügyi szakosztálya tegnap az Emke gyűlés után 1/2 óra kezdett a tárgyaláshoz. A költségvetés kiadási részének tegnap kezdtek meg tárgyalását. Élénk volt a tárgyalás, de nem volt élénk a haladás a mennyiben csaknem minden tételnél a város javára irányuló behatás több eszme cserék merültek fel. A szónokok ugyanazok voltak, akik megelőző napokon hozzászóltak az ügyekhez. Igen sok tételnél újabb ideák merültek fel, miket megelégedéssel fogad a tanács és az örömmel konstal a városi atyák ama része, a kik városunk fejlődését szívókn viselik. A tárgyalásban bizonyos fegyelmesség, harmonia uralkodik, a ma pongyolaság mellett is, hogy egy-egy szónok ugyanahhoz a tárgyhöz háromszor is hozzá szól s néha egyidőben hárman is szót emelnek. Mindenki a felszólalása kiegészíti a megelőző szónok felszólalását, mindenki szónok a tárgyat helyes oldalról világítja meg. Ha ez az érdeklődés, a mi a város ügyei iránt a képviselő testület tagjai részéről most nyilvánul és az összetartás legalább öt évig így tartana, Kolozsvár a legvirágzóbb, legrendesebb, legelőre haladtabb városok egyike lenne, ohajtjuk, hogy azok, a kiknek nem politika nem érdek a célzata, ápolják ezt az irány a városi képviselők körében mert üdvös eredményekre fog vezetni.

Tegnap a gyűlés majdnem 7 óráig tartott.

— Városi hivatalok reformja. A p. u. szakosztály tegnap gyűlésén Kolozsvár város közigazgatására nézve nevezetes reformokat javasolt Groisz Gusztáv dr. Előre bocsátotta, hogy a város jövedelmének 1/4-részt a személynél kiadás emésztse fel, az ügymenet mégis lassu, a kezelés mégis rossz. Rossz a rendszer, a melynek átalakítása és helyesebb szervezés jó munka felosztás, az egy természetű ügyek csoportosítása az orvosága. E szervezésnek indítványozó szerint ki kell terjeszkedni a tanács, a rendőrség, a községi bíróság, a kerületi kapitányságok, adóhivatal, mérnöki hivatal, orvosi hivatalok és azok közei teendőinek helyes megállapítására, a nyugdíjazási ügyre és harmonizálást kell legyen azzal a törvényjavaslattal, a melyet a belügyminiszter a városok közigazgatására nézve készít. E reform előkészítéséhez más városok szabályait tisztviselői fizetési módzatát is ismerni kell azért ezek be kéréndők. E szervezet még 1895 év folyamán elkészítendő és keresztül viendő volna és azért a szónok azt javasolja, hogy egyéb előrelátható rendkívüli kiadások czimén vegyen fel a város 8—10 ezer firtal többet és ebből a felmerülő költséget fedezze. A tisztviselők most benyújtott lakbér kérését is ezzel kapcsolatban véli tárgyalandónak. E szervezés előkészítésére a polgármester, a tanács és Csiky Viktor, Boros György, Benigni Samu, Dörgő Albert, Farkas Lajos, Felitzsch Arthur báró, Dobál Antal, Nagy Lajos, Sándor József, Benel Ferencz és Szekula Akosbál álló bizottság kiküldését javasolja. Groisz javaslatát teljesen elfogadta a szakosztály. A

kérdéshez Szabó Samu, Boros György s a polgármester szóltak, mindannyian helyeselve a javaslatot. Ez a bizottság nem sokára össze fog ülni a kérdés előkészítésére.

— Öreg honvéd temetése. Kalmár Antal öreg honvéd-főhadnagyot imponás részvét mellett temettek el tegnap délután. A ravatalt a rokonok, barátok és jó ismerősök koszorúi halmozták el.

A temetésen nagy számú közönség vett részt. Gyászlobogó alatt jelentek meg az öreg honvédek, kik bementek a halottas szobába s még egyszer és utolsósor kezét szorították a ravatalon pihenő bajtárral. A temetésen a testületben a nagy idők férfiai közül a következők voltak jelen:

Szabó Samu egyetemi elnök, Bíró József alelnök, Nagy Lajos alelnök, Nagy Pál számtanácsos-jegyző, Göllner Antal főhadnagy, Wégh Bertalan ezredes, Vajdasi Lajos Mátyás-husár, Girsik János oszt. tanácsos, dr. Ábt Antal egyetemi tanár, Böckel Károly honvéd, Takács András, Szamosi János, Persián Gerő orvos (Szász-Fenes), Tóth Mihály honvéd, Kelemen Márton m. kir. erdőmester, Bay János II. zászlóalj. tizedes főhadnagy, Szász Lajos hadnagy, Czákó József őrmester, Mamicza János altiszt, Nedoroszták János honvéd, Booskor Lajos őrmester, Tóth Mihály tizedes, Ecsedy István, Sándor János, Széles Dénes nyug. bányá főnök, Borbély Mihály honvéd, Knapieszky Karper a lengyel legió honvédje, Hal szí János honvéd, Szucsáky Imre tűzmester Komárom várából, Urlaki Péter honvéd, Bakos István, Vincze István, Majlát Antal, Koleszár János, Lászlóczky Péter, Lászlóczky Sámuel, Mester József, Kisfaludi Lajos.

Az öreg honvédeknek kívül a közélet számos kiváló hazafiat is ott láttuk, kik eljöttek, hogy leróják a kegyelet adóját a nagy idők egyik leltit bajtársa iránt. A közönség sorában a következők neveit jegyeztük fel: László Aurél főjegyző helyettes, Bartha Miklós országgyűlési képviselő, Hóry Béla Kolozsmegyei árvaszéki elnöke, Mózes András tanár, Felházi János, Mjorovszky Károly m. k. erdőmester s mások.

A sirmál Szabó S. honvéd-egyleti elnök bucsúzott el a szeretett bajtárról, ki mindentől ott volt, hová a kötelesség szólította, de csendes, szerény természete minden nyilvános szerepléstől távol tartotta. Egyet azonban meg sem kerülhetett ki: hogy bajtársai, mint társas összejöveteleik egyik legszorgalmasabb látogatóját elismerő oklevéllel tüntessék ki s emlékére az ereklye-múzeum kezelésé alatt egy kis összeget helyezzenek el alapítványképen. Ezt fogják meg koszoru megváltás czimén, filléreinkkel ezután is gyarapítani. Nyugodjatok csendesen!

Azután elhaltolták S a nagy idők még élő tanuinak száma eggyel ismét kevesebb.

— Honvédek gyűlése. Torda-Aranyos vármegye 1848—49 évi honvéd segélyegylete, a folyó 1895 évi decz. 29-én délután 9 órakor a város közgyűlési termében közgyűlést tart, melyre az igazolt honvéd bajtársak — bajtársilag meghívhatók: A közgyűlés tárgyai: 1. Jelentés az egyeteli bizottság eddigi működéséről. 2. Az új egyeteli alapszabályok megállapítása. 3. Az idei szeptember 24-én tartott országos honvéd közgyűlésről a központi bizottság leérkezett értesítése, és a miniszterelnök 6 nagyméltóságához ennek alapján a honvéd nyugdíjak emelése iránt intézett folyamodás. A közgyűlésen teendő indítványok egyetlünk elnöke: folyó december 27-ig benyújtandók. Torda-Aranyos vármegye 1848—49 évi honvéd segélyegylete bizottságának 1895. decz. 8-án tartott üléséről. Ferenczy Ferencz főjegyző. Szigethi Sándor elnök.

— Káhan Nánán Salamon a város hajduinak liberáljába bujtajta apozícióját és így ellenőrizteti a maga pálinka jogát. E tárgyban tegnap felszólalás történt Szabó

Samu részéről a városi szakosztályi gyűlésen. Kislit, hogy a tanács elnézése folytán hán-náltatja Káhan a rendőri anczugot m. k. hivatalos tekintély kedvéért. Ez az elnézés pedig onnan datálódik, hogy mikor Sigmund testvérek voltak a bérloek e cégnak megengedték, hogy két spizli mihaszna ruhában cirkáljon. A tanácsot a szakosztály felhívta hogy Káhan urat ettől a praevarikációtól tiltás el, spizlijeiről pedig a m. k. hivatalos tekintélyt adó angyal-bört huzassa le. Káhan ur emberei amúgy is eleget nyuzták a közönség bört.

— Bolondorák. A városnak két bolond órája van. Egyik a Bethlen bástyán álló meg ezeltől tíz évvel s azóta fél tíz-ét mutató állandóan a cigányorszognak. Van még egy órája a redouton. Ez harangoz is, tit is, mut is, de mindent rosszul cselekszik. Ezért város egy ismeretlen embernek évi 91 firt fizet. E pénz kibővített felszólalt Merza Lajos a tegnapi szakosztályi gyűlésen. Kislit, hogy a tanácsban azt sem tudják kinevezték, azt sem, hogy miért adják ki a 80 firt évente. A kibővített pénz megszavazását egyelőre felfüggesztette a gyűlés. Jellemző, hogy ily hiábavalóságokra hogy fecsegtetik a város polgármester pótdólya.

— Elmaradt felolvasás. A M. D. E. erdélyrészi köre tisztelettel juttatja tudomására az érdeklődő nagy közönségnek, hogy De Gerandó Attila ur f. hó 14-én kitűrt felolvasása elmarad s a felolvasó kívánságán az ünnepek utánra halasztatik; mikor is jelen alkalomra megváltott jegyek érvényesek lesznek.

— Bazár. A szombati délutáni hangversenyének programja a következő: 1. Rendő. Chopintól, zongorán előadja Farkas Ödön. 2. „Lemondás” dal Dankó Páltól, éneklő Asztalos Irén. 3. „Csorvona Flóra” Tóptól, szavalja Rosenberger Fanni. 4. „Olász románca” Matteitől, fordította Keresztes Lajos, éneklő Girsik Gyula. 5. „Népdalok” cimbalmon előadja Popini Nándor. 6. „Szerelek” dal Griegitől, éneklő Schlauf Béla.

— Az „Erdélyi bank és takarékpénztár” f. hó 11-én tartott rendes igazgatói tanács ülésében részt vettek: gróf Kornis Viktor elnök, báró Felitzsch Arthur alelnök, gróf Bethlen Bálint, Deaky Albert, Gaál Elek, Dr. Kis Mór, Merza Lajos és Sándor József. Stólp Ferencz vezérigazgató referátuma az üzlet minden terén mutatkozó fejlődésről öröndetes tudomásul szolgált. A banknak a „Marosvásárhelyi czukorgyárral” valamint az „Erdélyrészi magyar jelzálog hitelbankkal” szemben megújított bizományi üzletviszonya újabb tanuje anna, hogy ezen intézet az erdélyrészi érdekeket helyes irányban mozdítja elő.

— Színházi hírek. Ma az Ember tragédiáját adják ismét a színházban, mely tegnap is szufolt ház nézte végig, sőt igen sokan jegyet sem kaptak. A páratlan vonoreji művet most egyelőre le fogják venni a műsorról, mivel a Remete csemettyű víg opera előadásai és Iványi Jenő vendégfeléletei foglalják el a műsort. Ezért is ajánljuk a mai előadást a közönség figyelmébe. K. Gerő Lina asszony holnap legkedvesebb szerepét Noemát az Arany emberben fogja eljátszani. Ezenkívül még csak vasárnap a hétfőn fog fellépni. — Cimbalmon hangverseny lesz vasárnap este a színházban. Kun László ismert nevű virtuóz fog néhány rendkívüli érdekes számot bemutatni. Kun jelenleg színházunknál mint 2-ik karmester működik.

— Temetés. Mészáros Aurél m. kir. főbánya biztost tegnap temették el általános részvét mellett. Az egyházi szertartást Bir Béla apát-plébános végezte fényes segédlettel. A koporsót szebbnél-szebb koszorúk borították. Béke poraira!

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. December 13.

Az Agáta férje.

— Craik asszonytól. —

Angolból.

XXIII.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica (Folytatás.) (88)

Hogy tudja azt megérni? — Ő, a ki inkább le vágta volna a jobb kezét, mint hogy annyira alázza magát, hogy neki egy általában írjon.

— Do most, minden harag eltűnt szívéből, és csak gyöngédség volt abban. Mindnyájan gyöngédek vagyunk ahhoz a kik bajban vannak.

— Igen, meg fogom tenni, — morgogta, Agáta. És szíllár kézzel irta le a szavakat. — „Édes férjem” És azok, ugyan akkor mint, szent igasság látszottak a szívébe vésődve lenni. — Néha láthatatlanul de ha az erős felindulás vagy a szenvedés tüzehez közel volt vive, kitörhetetlenül találta azt oda írva.

A levél rövid magyarázata volt a történeteknek, és haza hívás; de e szavak voltak benne, természetesen, hogy kötelességszerű szavak de a melyeket semmi féle kötelesség sem tudott volna Agátából leiratni, ha azok nem lettek volna igazak.

E szavak voltak benne „Édes férjem” és „szerető feleségem”.

Elküldte, és visszament a beteg szobájába.

Itt minden csendes volt — már a maga a betegségnek a reménytelensége csendességet okozott. Ottan nem volt semmi tenivaló. Doktor Mason a beteg mellett állt, a hóg kijelentette volt, hogy az éjszakát ott szándékozik töltöni.

— Szomorúan állt ottan, mert jó ember volt — és a Harper családnak harmincz esztendő óta házi orvosa.

Fektesse le a tübbieket mind, — mondá Agátának, létva és megérezte rögtön, hogy most ő volt a családnak a legerélyesebb és megbízhatóbb tagja.

Igazítsa úgy, hogy tökéletes csendesség legyen a házban, és akkor —

— És akkor feljövök ide és önnel virrasztok.

Doktor Mason részvételt nézett a fiatal asszonyra, kinek arcán az erős izgalom utóhatása már is meglátszott.

— Édes Harpérné, valamelyik cseléd nem éppen úgy meglehetne az?

— Nem, én az ő fiának a felesége vagyok. Mit tudnék mondani a férfemnek ha valami történné, és ő nem volna itten — sem én?

— Jól van. Ugy hát jöjjön, — mondá a Doktor, barátságosan szorítva meg az Agáta kezét.

Ő kevéssé szava ember volt.

Időbe került, míg a házat letudta csendesíteni s Marit és Eulátiá reá beszélni, hogy fektődjenek le. Midőn mindez megtörtént és Agáta lámpával a kezében, a sötét üres szobákban sietve ment keresztül, félelem fogta el. A ház oly csendesnek látszott, mintha a halál már is benne lett volna.

Még hátra maradt egy dolog, a mit meg kellett tenni: néhány sort írni Valery Annának, mert máskülönbén várni fogja őt, miután megígérté, hogy korán reggel ha-

megy. Még a legszelebb szavakkal is, hogy mondja el ezeket a borzalmakat a gyenge Annának, a kit ő annyira szeretett és féltett. Agáta irtózatot áttól a gondolatól hogy Anna előtt a veszélyt vagy a halált felemelítse.

Az ebédőbe ment, hogy levelét ott írja meg. Ott minden éppen úgy maradt, a hogy akkor volt, midőn ez a nagy csapás a háznépet érte; a desszert nem volt elvive, a bor, melylyel az öreg ur a Náthánél egészségeért ivott, még mindig a Harper ur poharában volt.

Agáta visszaretent. Félig azt várta, hogy valami árnyalatot lásson, nem az apóását, de a halált lássa felkelni és abba a karszékekbe ülni, melyből az öreg ur leesett. Ő bátor volt ugyan, de fiatal és tele képzelődéssel. A szíve hangosan dobogott; a lámpát a szoba közepén tette le, honnét több világosságot adhatott, kevésbé kísértetessé téve az egyik viasz gyertyának az utolsó lobogását, melynek a társai rég kialudtak. Aztán leült, eltakarta a szeméit és összefüggőleg próbált gondolkozni mindenről, a mi ez éjjel történt.

Érezte, hogy valami hozzá ért. Felngrott és kiáltott volna, de eszébe jutott a felette levő szoba, a beteg szobája. Leült és ismét eltakarta a szeméit.

Ismét érintette valami és annak az ablaknak a függönye, melynek a közelében állt — megmozdult. Itt valami volt, mindenki ismeri azt a rettenetes érzést, midőn rajta kívül valami volt a szobában.

— Ki az? — mondá, de nem nézett fel és a saját hangjától is meg volt ijedve.

— Madam, én vagyok — csak én.

Grimes urról mindenki megfélekedezett. Abban az időben midőn Harper urat a hűdés érte. Grimes ur már félig részeg volt, és ő az ebédőbe maradt, hogy egészen

le igya magát, azután elaludt, hogy legalább részben kialudja a részegségét. Azt mondják, hogy borban van az igazság; ha ez így van, az ügyvéd arca elárulta azt, mert midőn előbbi udvariassága daczára, most sem érzett jó indulatot a Harper család iránt.

— Ugy fiatal lady, megijesztettem? — Nem gondolta, hogy itt talál?

— Valóban, nem; az ön létezéséről teljesen megfélekedtem, — mondá Harperné őszinteséggel.

Ő nagy ellenszenvet érzett Grimes ur iránt, és nem vette magának azt a fáradságot, hogy azt előtte eltitkolja.

— Köszönöm, Madam; kegyed éppen olyan udvarias, mint a többi Harperek. De a szavak bármilyenek legyenek, nem fizetnek ki semmit.

Hol van a Squire? Nekünk egy kis igazítani való dolgunk van egymással, a miért ide jöttem.

— Grimes ur, talán ön nem tudja, hogy az apósom veszélyesen beteg — ő semmiféle dolgot nem igazíthat, és nem beszélhet senkivel.

— Va—lóban? —

E férfi szemtelen modora vissza adta Agátának a méltóságát. Eszébe jutott, hogy ő e házhoz tartozó lady, és hogy ez az ember, az apósa vendége volt.

— Sir, — mondá — ön észre vehette, hogy a háznap mostani állapotában egy idegennek a jelenléte nem kívánatos. A kocsit megrendelésére még nincs késő.

Megteszi azt a sziveséget, hogy King-combeba menjen aludni?

Grimes ur hajlandónak látszott az ellen kifogást tenni; de Agátának a csemettyűn huzon volt a keze, — és a modora, ámbár udvarias, de határozott volt — oly határozott, hogy az ügyvéd meghunyászkodott.

— Jól van, Madam, én hajlandó vagyok egy előbbi Klenssemnek sziveséget tenni, de mielőtt elmennék szeretnék kegyedhez néhány kérdést intézni.

— Tessék.

— Először is — mi baja az öreg urnak?

— Hűdés érte, a mit a doktor állítás szerint valami oly erős rázkódás okozott, a mit egy olyan öreg ember meggyengült szervezet nem tudott elbirni.

A másik öreg ember nyugtalaninak látszott, mintha egy pillanatra valami természetes emberies érzés szállta volna meg.

— Talán bizony nem gondolja, és akkor gyáván hátra tántorgott — talán nem gondolja, hogy ezt a szomorú eseményt okoztam.

— Ön? —

Ingyenes előadás. Az iparos segéd-munkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1895. évi deczember hó 15-én (vasárnap) délután 3 órakor a városközponti termében rendezti VI. Ingyenes Előadást.

Füles szarka. Ezzel a névvel jelölték meg a fillokszeri biztosokat a falusi parasztok, a kiket aztán zsákba téve, beszállították a szőlőkbe, mint valami kártékony portékákat. Tegnapi a szakosztályi gyűlésen az adoma elevenítették fel az által, hogy Koleszár Sándor megkérdezte, miért küldték ki az alkaptányok fillokszerát vizsgálni, holott nem értenek hozzá? Továbbá mezőn elhullott állatok bejelntése alkalmával miért küldöttek ki az alkaptányok, holott ily helyeken csak az állatorvosnak van funkciója. A főkapitány felvilágosította a felszólalt, hogy a fillokszeri biztos azért kiseri egy alkaptányt a határba, hogy az el ne tévedjen; a döglött lovak és borjak megtekintésére pedig hivatalos tekintélyért, rőndért és mindkét okból — napi díjért mennék ki. Az elhullott állatok helyehez való kirándulást feleslegesen tartja a felszólalt annál inkább, mert az törvényellenes és felesleges kiadás, de káros a városra nézve azért is, mert elvonja rendes teendőktől az alkaptányokat. A túlhalmozott teendők miatt egyik alkaptány annyira ideges és goromba a felekkel, hogy megdöztet intelligens polgárokat is képes rendőrökkel kivizeteltetni. Felszólalt arra kéri a főkapitányt, hogy személyzetének helyesebb munka felosztást adva, az alkaptányoknak a pihenésre több időt engedjen.

Kimutatás. A mentő egyesület november havi működéséről. Összes működés. 1. Balesetek száma ezekenl nyújtott első orvosi segély 81. 2. Betegszállítás 9.3. Mozgó őrség 33. 4. Tűzhöz kivonulás összesen 123. Ezekből nappalra esett 84, éjjeli időre 39. A balesetek között volt: Hirtelen támadt rosszullét és megbetegedés 19; és pedig általános rosszullét 10, ajulás 1, görcsök 2 helyes alkoholizmus 5, vérzés 1. Sebzés és sérülés 61; és pedig csonttörés 2, ficam 2, rándulás 1, égési seb 3, zúzott szakított seb 34, vágott seb 15, szurt seb 3.3. Öngyilkosság és öngyilkossági kísérlet 1, és pedig vízbe ugrás 1. Halál eset 1. Igénybe vételt az egyesület a rendőrség által 24 intézkedés, egyesületek által 38, magánfelek által 66, összesen tehát 128 esetben. Betegszállítás. Első segéllyel kapcsolatban 9, összesen 9 esetben. Ezek közül szállították: a. Károliana orsz. Kórházba 7, magánlakásra 2, összesen 9. A őrsz s működéséből esett a város belterületére 123, összesen 123. Az egyesület, fennállása vagyis 1892. február 28-án történt működésének megkezdése óta volt az összes működés 1 Balesetek száma s az ezeknek nyújtott első orvosi segély 3138. 2. Betegszállítás 800.- Mozgó őrség 1478 4. Tűzhöz kivonulás 43. 5 Fertőtlenítés 198. összesen 5657.

Vásár. Zsibó "közégsében évenként január hó 17—18-ik napján tartani szokott országos vásár a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter engedélye folytán deczember hó 17—18-ik napjára tételtett át. Egyidejűleg közhírre teszik, hogy Zsibó közégsében az országos vásárok az 1896. évtől kezdődőleg állandóan a következő napokon lesznek: Február 13-14-én. Május 4-5-én Julius 10-11-én Október 10-11-én. Deczember 17-18-án. Megjegyzés: ha a vásár második napja ünnep vagy vasárnapra esnek, egy a vásár egy nappal később tartatik meg. Az állatvásár a vásár első, az kirakó-vásár Zsibó, 1895. okt. 30. Szilágyi Ferencz, körjegyző. Daróczi István, főbíró.

Eltűnt főispánok. Marosvásárhelyről furcsa dolgot táviratoznak. A vármegyei törvényhatósági bizottsága hétfőn közgyűlést tartott, melyen Kemény Kálmán báró lemondott főispánnak bucsubeszédét, Sándor János kiküldömegei főispánnak, mint ideiglenes főispánnak pedig beköszöntő beszédét kellett volna megtartania. A bizottsági tagok legnagyobb meglepetésre aóban egyik sem jelent meg s így Dósa Elek alispán foglalta el az elnöki széket.

Torda-Aranyos vármegye közigazgatási bizottsága e hó 11-én Bethelen Géza gróf főispán elnöke alatt ülést tartott. Rediger alispán jelentése szerint 30 utlevelet adtak ki Romániába. A polgári anyakönyvezetés sok nehézséggel jár. A gyűlés felideje a bajok megbeszélésével telt el. Ki is mondták, hogy mindenütt szükség van legalább helyettes anyakönyvezetőre s megintetendő a jelenlegi beosztás, amely 23 km. távolságban elszórt 6 községet soroz egy kerületbe. Legelőszérűbb volna minden községnek külön anyakönyvet és anyakönyvezetőt adni. Tégla István tanfelügyelő a vármegye elmaradt tanügyi állapotáról tett jelentést. A havason, a görkeleti iskolában sok helyen meg tanító sícs, képeisett tanítokban igen nagy a hiány, mert a 300 frot fizetésre nem akad pályázó.

Mádi Kovács tábornagynagy ünneplése. Szerdán érkezett vissza Kasára, tudósítónk jelentése szsrint, mádi Kovács tábornagynagy hosszabb szabadságideje után. A népszerű katonát ritka ovázóikkal fogadták a pályaudvaron; ott volt a 85-ik ezred egész tisztikara diszszázaddal, maga a hatodik hadtest tisztikara Neuschil altábornaggyal élén, a honvédség képviselőiből pedig Bolla altábornagy. A diszruhába öltözött tiszti küldöttségben a hatodik hadtest valamennyi fegyverneme képviselője volt. V. mikor a vonat berobogott mádi Kovácsnál, megszólalt a katonabanda, azután elvonult a diszszázad, meghajtva a tábornagynagy előtt az ezred zászlóját. Este nagy bankett volt a Salkház fogadóban, a melyet a 85-ik ezred fáklyaszenes takarodója előzött meg.

Hajtóvadászat Bodolán. Folyó hó 8-án Beldi Tiivadar bodolai nagybirtokos saját erdőseiben hajtóvadászatot rendezett, mely ugyan a rendes Erdélyi vadászathoz viszonyítva elég jó eredményt volt, de az előző években rendezett bodolai vadászathoz hasonlítva az idei inkább gyengébb sikerültnek mondható, mert az nap 30 darab nyul esett, mi a mellett tanusodik, — hogy az ideit itt is igen kevés a nyul. A vadászaton a házúr és László fián kívül résztvettek: gróf Nemes János, báró Szentkereszthy Béla, gróf Haller János, gróf Mikes Zsigmond, hekhárd kapitány, herczeg Hohenlohe főhadnagy, Henter Gábor főszolgabíró, Solyomssy pénzügyigazgató. A vadászatot a házi ur kastélyában fényes lakoma követte.

Nyilatkozat és meghívó. A következő sorokat tettük: Azon felferült hírekkel szemben, hogy az alispáni állásra általunk megválasztani óhajtott Lőrinczy György felleptetésétől, az október 20-iki értekezlet kiküldöttéi előtt tett főispáni nyilatkozat folytán elállottunk volna, — ezzenel kijelentjük, miszerint Lőrinczy György jelöltetése mellett szilárdul megmaradunk és megválasztása érdekében minden tisztességes és törvényes eszközzel élni fogunk. A f. évi decz. hó 19-iki választásn kövendő eljárás s az többi hivatalos állások betöltése felett, f. évi decz. hó 14-án d. e. 11 órakor Zilahon a "Tigris" szálloda nagytérben tartandó értekezletre tisztelt pártfelleinket meghívjuk. Zilahon 1895. decz. hó 6-án. Balassy Endre, Barta István, Bideskuthy György, Bihary Károly, Bölonyi Sándor, Buljovszky Sándor, Csetnek István, Dobay Antal, Fodor Elek, Fridmáhn Sámuel, Fröhlich Albin, Gáspár István Goldstein Lajos, Helley János, Hunyady Domokos, Jenei István, Kávásy Sándor, Kiss Ernő, Kovács Endre, Kovács Imre, Kovács István, Kovács Miklós, Kürthy Károly, Lázár Geiza, Minorich Albert Molnár Lajos, Nagy Kálmán, Péchy István, Péchy Mihály, Sántha Dezső, Simai Miklós, Schweizer Aladár, Szentiványi István, Weinberger Kálmán, Weisz Mór, ifj Weisz Mózes.

Egy 48-as honvéd házassága. A szabadságharcok hőseiről ma már leginkább csak is akkor emlékezhetünk meg ha meghalnak. Ez egyszer mégis olyan szerencsés helyzetben vagyuk hogy mostan a gyászrovatba kerül egy 48-as honvéd hanem — a mi ugyancsak meglepő — a házasságok közzé. Váci levelezőnk ugyanis arról értesít hogy ott egy 48-as honvédhadnagy Teknyős Márton, kinek vállalt 70 esztendő nyomja házasságra lépett egy 22 éves leánnyal Kovács Marival. A vitéz hadnagy ur egyenruhájában karddal az oldalán lépett az anyakönyvezető elé és ott katonás magtartással jelentette ki, hogy Kovács Marit veszi feleségül. Gajráy Géza polgármester-anyakönyvezető telhasználta az alkalmat és egy lendületes beszédet intézett a régi honvédekhez, — melyben megemlékezett arról, hogy a vőlegény mint 48-as honvéd éppen azokért az eszmékért harcolt, melyek 47 év múltával valósultak meg.

Lelelt csendőr. Egy délvidéki távirat nyomán mi is közzöltünk a napokban, hogy a begaparton, az aurlházi barak mellett egy kocsislegény agyonlőtt két csendőrt. Mint most értesültük, ez a távirati tudósítás tulzott és téves volt mert az eset részleteit a következők: András napjának előestéjén az aurlházi kubikosok korcsmárosa a n-venapárti tilte. Sokan mulattak a korcsmában, köztük Zsigai András, aki verekedést kezdett. A megjelent csendőrrőrkjárt kiutasította a korcsmából. Zsigai el is ment, de pisztolyt szerzett s azzal lesbe állt. Mikor Ambrus Bálint csendőr kilépett a korcsma ajtón, lelőtte. Zsigait azonnal letartoztatták. Ambrus sebei annyira nem veszélyes, hogy orvosai véleménye szerint két hét alatt meggyógyul.

A szedősztrájk vége. A tegnapi napon Budapesten a 17 nap óta tartó szedősztrájk véget ért és pedig aképpen, hogy a sztrájkoló szedők a tulzott követelésekről lemondtak és küldöttségek által kijelentették ma délután 5 órakor a munkaadók előtt, hogy hajlandók a szedő szekrények mellé visszatérni.

A stomfai választás betegai. A stomfai kerületben — mint Pozsonyból írják — megint helyreállott a rend és nyugalom. A rossz időjárás, a mely miatt ugy a választók, mint a 72. és 48. gyalogezrednek a korondi képező legénysége, továbbá, huszárok és csendőrök sokat szenvedtek, igen sok megbetegedést vont maga után. A legénységből Pozsonyban — hora szombaton reggel érkeztek vissza — sokan, állatolag hatvanketten betegét jelentettek, a mi nem is csoda, mert a katonák a rossz időjárásban majdnem teljes 48 órán át voltak szolgálatban. Az időjárás, a vastag báránybőrbundák és nagy csizmák dacára, megártott a tót választóknak is, akik közül 70-en fekszenek betegten tífuszban. Gond, stomfai lelkész kijelentette, hogy a kerület papsága nyilatkozatot fog közéteni, amelyeken visszautasítja azt a vádat, hogy a papsg agítált és lázította a népet. Gond szerint a tizenkét lelkész közül — egyet kivéve, aki a szószékről beszélt a néppárt érdekében — egyetlenegy sem agítált és korteskedett.

Károlyi István gróf és a millenium. Az ezredéves kiállítás megnyitási ünnepségei közt tudvalevőleg egy magyar nemesi lovasbandérium felvonulása is terbe volt vére és így igen természetes hogy bandérium szervezésére mánásaink egyik legkiválóbbját, Károlyi István gróftól kérték fel, akinek neve elég biztosíték arra

hogy kezdeményezésére a mánások egytől-egyig hozzájárulnak a millenáris és fény emeléséhez. Károlyi István gróf azonban a beleje helyezett bizalmat egyenesen visszautasította, a bandérium vezetésére vállalkozni nem hajlandó. mert a jelenlegi politikai viszonyok között erre egy csepp kedvet sem érez magában.

Restauráció. Csikmegyében is megindultak erősen a választási mozgalmak. A megyei törvényhatóságnak Gyergyói tagjai Gy. Sz. Miklóson előértekezletet tartottunk, melyen megejtették a kijelöléseket a következők: Az alispáni állásra Becze Antal. A tiszti ügyészi állásra az 5 pályázó neve felolvasztván, a nagy többség Booscar Béla dr. mellett nyilatkozott és eljenzett; de egyesek ajánlatba hozták Fejér Antal dr. Csiky József dr. és Nagy Sándort. A főjegyzői állásra 3 pályázó közül Mihály Ferencz és Bartalis Ágost között oszlott meg a vélemény. Az előbbi mellett a többség volt. Az első aljegyzői állásra Bartalis Ágostot óhajítja a M. F. pártja, melyhez ha a főjegyzősége nem sikerül, valamennyien csatlakoznak. Másodé harmadajjegyzői állásra Bogádi Gyula és Becze Imre jelöltek. Kehbli pénztárosul Cziko Sándor; nevelési alap pénztárosul Györffi Ignác; ellenőrré Kovács György jelöltet. Központi főszolgabírónak egyhangulag Fejér Sándort; alsóki főszolgabírónak egyhangulag Szántó Józsefet; gyergyószentmiklósi járás főszolgabírójának 6 pályázó közül egyhangulag Nagy Tamást; tölgyesi főszolgabírónak egyhangulag Lázár Jánost drt. óhajítják a gyergyóiak. Szolgabírákú jelöltek: Birta József, Szász Lajos, Veress Lajos, Zakariás Lukács, Ferencz Albert és ha a kandidálást megnyeri. Nyerges Gyula. A havasi jávak igazgatójává egyhangulag Lázár Menyhértet; gazdatisztó pedig szintén egyhangulag Ferenczi Istvánt jelölték.

Kegelem az szökevényeknek. Az ordélyrészi oláh lakta vidékeken egy körlevél jár házról-házra. Mellékelve a körlevélhez kegelemi kérvény van, melynek aláírására hívják fel a kibocsátókat a román mártírok ügyei iránt érdeklődőket. Tudvalevő, a király a menorándum-pör elítéltejeinek megkegyelmeztet, s ők már ki is szabadulva a fogságból, szabadon gyakorolhatják polgári jogaikat és végezhetik dolgaikat. A kérvény tehát már nem az exmártírokról kőnyörög. Hanem felháborodva a kegelemtényen, felfedeztek új kegelemre szorulókat. Ezek: Brote Jenő, Popovici Aurél és Septimiu Albin, kik résztúnt a menorándum, résztúnt a nem kevésbé hírhedt Replika szerkesztésében és terjesztésében elsőrangú szerepet játsztak, hanem, a mikor a királyi ügyész vádjáról értesültek, kerekelt oldottak és az igazságszolgáltatás elől Magyarországból elsöktek Romániába. Ugy látszik, hogy most megunták ott a világukat és visszaki-váncsoznak.

Falb deczember havi kritikus napjai. A deczember havi abnormalis időjárás aktualissá teszi azt a kis füzetet, a melyet Falb Rudolf, az időjárás prófétája fél-évenként előre közlé szokott tenni. Ebben a kis füzetben, a melyben az augusztus elszejétől, deczember végéig terjedő időben történő időváltozásokat írja meg, megjósolta előre a nagy zivatárokat, a melyek most deczemberben tényleg bekövetkeztek. A deczember havi prognózisok a következők: "Deczember elsejétől hatodikáig magas hőmérsék mellett valószínűleg heves zivatárok lesznek. Hetedikétől tizenhatodikáig a hőmérséklet kissé alászáll, de az idő azért enyhe marad. Gyakori és tartós esőzések, dél felé havazások és zivatárok. Tizenhetedikétől huszonegyedikéig az esős lecsapódások havazásba mennek át, majd eltűnnek teljesen. Erős hideg uralkodik. Huszonegyedikétől harmincegyedikéig, az időjárás hirtelen megváltozik, s a hőmérséklet emelkedik. Az esőzések a hónap vége felé igen tartósak lesznek. A hőmérséklet szokatlan magasra emelkedik.

Ártatlanul a börtönbén. Szomorú történet esett meg a makói csendőrs egyik emberével. Lakatos Spoljár Jánossal. Ártatlanul bebörtönöztek egy horvát törvényszék parancsára. Ugyanis 1885-ben történt Horvátországban, hogy a Zsdola mellett Telekerdében Vitelyi Pál, Kálmán János és Kálmán Józsa magyar csikósok egy ménest legeltettek. Éjjel egy hattagú lókötb banda rohanta meg a ménest, a lovak egy részét elvették s az ellentálló három csikost agyonverték. A bűn tettesei akkor nem kerültek elő s csak később akadt nyomra a vizsgálat. Ennek folyamán azt derítették ki, hogy a gyilkosok egyike Lakatos Spoljár János, a ki most csendőr. Megkeresés jött a szegedi csendőr kerületi parancsnoksághoz, a mely Spoljár letartóztatását kérte. A szegény ember hába tagadta a rettetene vádat, levitték Horvátországba s ott börtönbe került a mig az ügy vizsgálatát teljesen befejezik. Ez most történt meg, megtartották a végítárgyalást is, a melynek folyamán kiderült, hogy Spoljár a vádban teljesen ártatlan s föl is mentették. A törvényszék, hogy vizsgálta hibáját a szegény emberrel szemben valamennyire jóvá tegye, ezt azonnal tudatta a kerületi parancsnoksággal, hogy Spoljár a csengőséghez visszahelyezendő lenne. A parancsnokság ezt meg is tette s Spoljár ma ujra csendőr a makói őrsön.

Vizsik Csonka Ferenczet. Csonka Ferenczet a fegyházból kiszabadult vén gonosztervő, aki a 75 éves ősz fejével Horvátország területén ismét rablógyikóságra adta magát, Szegeden pedig ölési kísérleteket

és súlyos testisértést követett el, az igazságügy-minister rendeletére ma kezén. lábán megbínlinselve elszállítják Horvátországba az eszéki törvényszékhez. Mivel valószínű, hogy Csonkát fölakasztják, Szegednek aligha lesz már szerencséje a híres gonosztervőhöz. Az eszéki törvényszék nagyon kardoskodott Csonkáért s a gavalér magyar kormány a horvát testvéreknek engedi át a dicsőséget, hogy ők akasztassák föl a Rózsa Sándor cimboráját.

Házasság. Petke Ferencz ifyefalvi birtokos és közégi jegyző e héten kelt egybe D. Verass Ilona kisasszonnyal, D. Verass Gyula ügyvéd bájos leányával. A házasságkötés hivatalos funkcióját ifj. Gödri Ferencz polgármester végezte a városház disztérmben, a hol a meghívott vendégeken és díszes nász kíséretén kívül egész sereg érdeklődő jelent meg. A hivatalos formalitás után az anyakönyvezető hazafias beszédet intézett az ifju párhoz s az okmányok kiállítását után Szász Mihály ref. lelkész egyházilag is megáldotta a megkötött frigyvet. Tanuk voltak Diénes Lajos k.-vásárhelyi kir. körjegyző és Deák Albert köpeczi bányaigazgató.

A pezsgő világ. Egy nemrég megjelent statisztika megállapította azt az érdekes tudnivalót, hogy az egész világban 24 millió üveg pezsgőt isznak meg az emberek — már tudniillik a tehetősebbek — évenként. Angolország a legtöbbet fogyaszt el ebből a nemes italból, utána következik Amerika, Ausztrália, a mely ezelőtt előkelő helyet foglalt el a pezsgő világrészek társaságában, az utolsó esztendő finansziális válságai következtében kénytelen volt kissé hátraszorulni. Az oroszok tekintélyes pezsgőpusztítók, de a mit senki sem fog elhinni, Franciaország, a pezsgő elegáns őshazája a — legkevésbébbet használ ebből a habzó nektárból. A statisztika bizonyára nem lehet teljesen tökéletes, mert hogy a pezsgős vignetás palackok alruhájában milyen mennyiségű kotyvasztott ezukros vizet adnak be a vigadni szerető emberiségnek, az aligha örök titok nem marad.

A párisi totálizátor fogalma A francia lóversenyes látogatottságáról és a párisi sportemberek fogadási kedvéről érdekes képet nyújt az a kimutatás, a melyet a francia lovaregylet állított össze. Eme kimutatás alapján a totálizátorvezetőség a saison végével kilencz és fél millió frank adót fizetett be az állampénztárba. Miután ott csak két százalékot vonnak le a totálizátor re feltett összegből, könnyen ki lehet számítani, hogy a párisi lóversenyesek ez évi forgalma négysszázhetvenöt millió frank volt, a mi bizony messze túlhaladja a mi gépeink forgalmát. Ausztriában öt százalékot vonnak le a feltett tételekből s évente az ebből származó jövedelem ötszázezer forinttal van a költségvetésbe felvéve.

Titokzatos történet. Kis-Bodafán, a dunaszerdahelyi járásban, Högye Lajos pozsonyi illetőségű szolgaleány Kalmár György vagyonos földesgazdánál volt szolgálatban. Nemrégiben Pozsonyban járt anyjánál, akitől leverten ezekkel a szavakkal bucsuzott el:

— Mondanék valamit, mert szörnyű titok nyomja a lelkemet, de titok; megesketek, hogy el nem mondom senkinek. A minap az asszony fia halála híret kapta. A gazdája állítása szerint fölakasztotta magát, de a legény pajtásai megsugták, hogy megmérgezték, az első pohárt bor után emelyet megivott, habzó szájál összerogyott és meghalt. Legkülönböbbs a dologban a bíró eljárása, aki Kalmár Györgynek testvérbátyja és a ki a holttestet halottkémi igazolvány nélkül hirtelen elföldelte a tamotó vizes árkába. A titokzatos eset megvizsgálását dr. Németh Dezső főszolgabíró maga vezeti.

Magyar béke-liga. Budapesten a külföldi békeligák mintájára "Magyar békeegylet" van alakulóban. Az alakulásra való felhívást az ideiglenes bizottság, melynek tagjai Jókai Mór, Berzeviczy Albert, Vámbéry Armin, Jozipovich Géza, Gelléri Mór, Neugebauer László, Hevesi Ödön, Kende Lajos, Majerszky Béla, Kácsér Lipót és Szalágyi Aurél tegnap küldte szét. Az alakuló közgyűlés Berzeviczy Albert elnöke alatt deczember hónap 14-én, szombaton délután 5 órakor lesz az "Otthon" írók és hírlapírók köre nagy termében.

A nők azok, kiknek feladata gondoskodni, hogy a háztartáshoz tartozó dolgok ne hiányozzanak. Egy felette fontos czikk, melynek megszerzését sokoldalú alkalmazhatóságánál fogva a rosszullét minden nemében, valamint a pipereasztalon egy nő se mulassza el, a Vértés gyógyszer-féle Sósorsze.

LEGUJABB.

(Az "Ellenzék" eredeti táviratai.)

Választás.

Budapest, decz. 13.

A girálti kerületben ma ért véget a választás.

Köszegi kormánypárti lett megválasztva. 521 szavazattal, Semsey 336 szavazata ellenében.

Sorsolás.

Budapest, decz. 10.

Az osztálysorsjáték mai húzásá-

nál 20,000 koronát nyert a 50,410 szám.

8000 koronát nyert a 16,324 szám.

6000 koronát a 66,992, 95,897 és 75,376 számok

Félhivatalos nyilatkozat.

Budapest, decz. 13.

A kormánypárti "Magyar Ujság" a következőket írja:

A parlamenti botrányoknak nagyon egyszerű orvossága van. Minél hamarabb szét kell hajtani (?) az olyan parlamentet, melynek botrányokra való hajlandósága vérmegsezési tüneteket mutat.

Ez a nagy hatásra számított nyilatkozat sugalmazás következtében látható napvilágot.

Szenzációs könyv.

Budapest, decz. 13.

Párisból írják, hogy ott egy nagy szenzációt keltett könyv jelent meg, melyet a nagyközönség azonnal elkapkodott.

A könyv czíme: "Szerelem Párisban a harmadik császárság alatt."

A könyv közli Gallifet márkinő, Metternich Panla grófnő és más udvarhölgyek leveleit, melyek Deilane márkihoz, Napoleon istálló-mesteréhez irattak.

A könyv sok pikáns részletet tartalmaz és a párisi közönség nagy móhossággal élvezi ez újabb szenzációját Párizsnak.

Vérvád.

Budapest, decz. 13.

A garam-kis-sallói vérvád ügyében folyó sajtóvizsgálat során, mely a Magyar Állam ellen indult meg, kihallgatták Szemecze Emil szerkesztőt, a ki bemutatván a kéziratot, a ezikk szerzőül Fusz János szelizi róm. kath. plébános nevezte meg. Mire a lévai járásbírósg utján kihallgatták Fusz plébánost, a ki eladta, hogy ő nem akarta Adler Ignácot rituális gyilkossággal rádolni s nem tehet arról, ha a tények ellenszólottak. Mert az bizonyos például a többek közt, hogy a kérdéses időben csakugyan volt Adler házában három szekérre való zsidó, sőt közöttük egy sakter is. A Magyar Államban közzétett cizkelt külömben, egy másik fővárosi lap közleményének kiegészítőül írta. A kihallgatás ekként megtörténvén, a sajtóbírósg vádléval beadására hirta fel Guthi Soma dr. ügyvédet, ki azt be is nyújtotta már Fusz János, 24 éves, róm. kath. vallású, büntetlen, szelizi plébános ellen, rágalmazás, esetleg becstületsértés czimén kérve a megbüntetését. A szenzációs esküdtészeki tárgyalást már a jövő hónap végén megtartják.

A szófiai udvarból.

Budapest, decz. 13.

Fülöp herczeg és nejének szófiai látogatásához különböző kombinációkat fűznek. Mig az udvari körök ezt csak egyszerű látogatásnak tekintik, addig mások megvannak győződve arról, hogy Fülöp testvérét a Kobergok családi tanácsának fontos határozatairól értesítette.

A követ ünneplése.

Budapest, decz. 13.

Ceinyéből táviratozzák: A visszahívott osztrák-magyar követ Milinkovic elutazása mozgásba hozta az egész lakosságot. Nagy embertömeg ment Daniló trónörökös és Mitrozan metropolita vezetése alatt a követ-ségi épületbe, hogy Milinkovictól bucsut vegyen.

Oroszország készülődik.

Budapest, decz. 13.

A Pétervárt és Kronstadtban tartózkodó tengerész-legénység nagy része Sebastopolba és Nikolajberba vezényeltetik a fekete-tengeri flotta erősítésére.

NEMZETI SZINHAZ.

Holnap, szombaton, deczember 14-én.

AZ ARANY EMBER.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapfőlapjados:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Egy igen jó szakács
most megkapható,
csakis urasági házhoz.

Hol?
Megmondja a kiadóhivatal.
875. (2-2)

FÜTÉSRE LEGJOBB TŰZIFA.

Két éves, száraz, hántott, vastag
TÖLGY TŰZIFA
10.000 kg. kocsirakományonként kapható
a rettegi vasútállomáson (Deés mellett),
kocsirakományonként **33** frtért.
Egy kocsirakomány fuvarja Kolozsvarig **14** frt.
Értekezhetni: **NIK FERENCZ-nél DEÉSEN.**
818. (9-10)

A VARRÓGÉP

a szorgalmas házinőnek legnékülözhetetlenebb leghasznosabb barátja!

VARROGEPEK

szabók és cipészek részére
előnyös árban és részletfizetések mellett
kaphatók:

Teutsch B. József
üzletében Segesvártt.

Csomagolás ingyen. — Árjegyzék kívánatra ingyen.
706. (19-x)

Kolozsvári első nagy kályha-raktár.

Belmagyar-utca 9. sz.

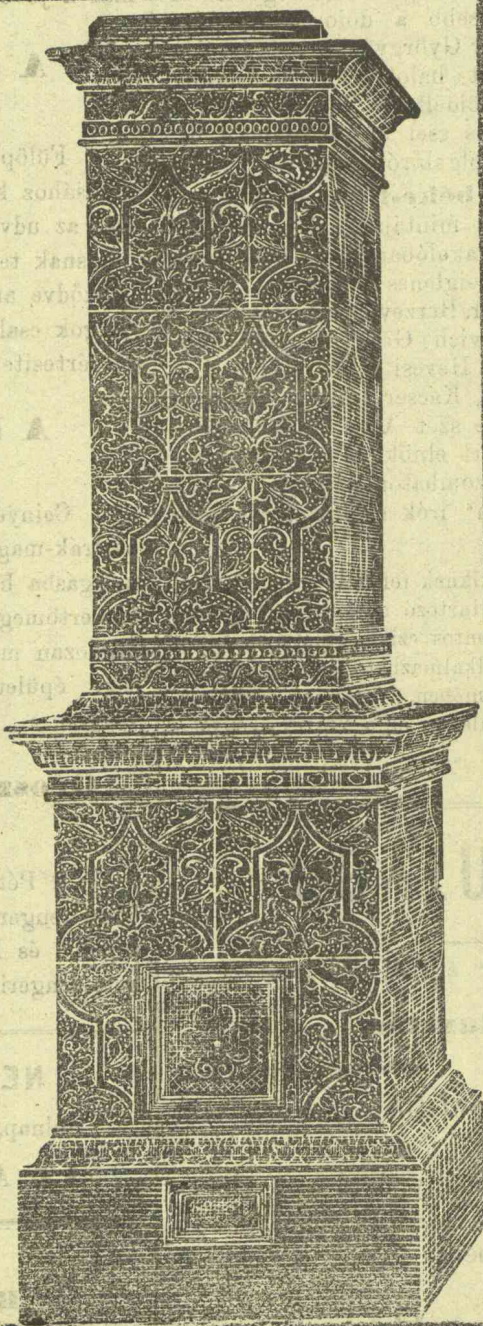
Bel- és külföldi
porezellán, majolika,
agyagkályhák
a legnagyobb választékban.
A legújabb minták szerint
készült **kályák** egésze-
rűtől a legelegánsabb ki-
állításban és mindenféle
színekben.

Kandallók
minden választékban.

Takaréktűzhelyek
a legelegánsabb kiállításban,
praktikus szerkezettel.
Bármily nagy megren-
deléseket — vidékre is —
pontosan és jótállás mel-
lett teljesít.

Az építési időnyre való
tekintettel, a kályharak-
tárt tessék megtekinteni.

SCHMIDINGER ALAJ.
és **TARSA,**
Kolozsvar, Belmagyar-u. 9.
244. (26-x)

BUTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

Üzlet újja szervezés miatt
dúsan felszerelt raktárunk készleteit,
mindenfélé
kárpitos butorokban,
ugyszintén
butor különlegességekben
mélyen leszállított áron adjuk el.
Duchony J. és Fia
kárpitos butor-raktára.
849. (4-x)

STEIN BERTALAN

Kolozsvar, főtér 34. sz. Szathmáry-palota.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy
üzletemet visszahelyeztem

főtér 34. sz. Szathmáry-palotába.

Ujjonnan berendezett üzletemben mindig nagy választékban
található:

vászon, fehérnemű, asztalnemű, kész női, férfi és gyermek
fehérneműek.

Szőnyeg, pokrócz, függöny, ág- és asztalterítők, gyapju
takaró, paplan, harisnyák, nyakkendők, zsebkendők,

Dr. G. Jaeger tur. gyapjuárni
és sok itt elő nem sorolt áruk.

Üzletemnek azzal akarok nagyobb lendületet adni, hogy jó
minőségű árukat a legjutányosabb árakban szolgáljak, miről meg-
győződni a n. é. közönséget kéri teljes tisztelettel:
760. (15-20)

STEIN BERTALAN.

Belközép-
utca 2. sz. alatt
a Helfy-háznál lévő
GÁMÁN JÁNOS
ÖRÖKÖSE

KÖNYVNYOMDÁJA

ALAPITTATOTT 1860-BAN.

ajánlja a legújabbban teljesen modern berende-
zést nyert és sokszorosan megnagyobbított

vállalatát.

Könyvek, folyóiratok, rovatos ívek, falragaszok,
számlák, meghívók s bármely irodai
nyomtatványok

gyorsan, feltűnő csinnal és elismert
szolid árak mellett készíttetnek.

Az összes községi
nyomtatványok
állandó kész-
letben!

286. (24-x)

FERENCZ-

pálinka (sósorszesz)
Vértess gyógy-
szert, félé,

használatban a leghatásosabb fel-
tétlen tisztasága következtében ugy
külső, mint belső használatra min-
denekelőtt legjobban alkalmas. Ki-
tűnő sikert értek el a székély-
csusz, meghűlések, tagzsárgaság
ellen, bennűsok, feamoknál, gyulla-
dás és kelésnél, továbbá a fejbőr
erősítésére, valamint a száj tisztá-
sára; belsőleg: gyomor görcs, roz-
snyúl, felfűzés, hasmenés stb. ellen.
Valódi csak a mellékelt névjeggyel.
1 üveg 1 és 2 korona. 6 nagy üveg
franco. Kapható a gyógyszerárakban,
drogákban és fűszerkereskedésekben,
valamint közvetlen: 82588

VÉRTES L. Sas-gyógyász, Lugoson,
Kapható Kolozsvar: Székely Miklós gyógyszer., Gergely Fe-
rencz, Kónya Sándor, Papp Ernő, Papp Kristóf, Segesvár
és társai Weiss József utóda kereskedő uraknál.
723. (10-10)

VEGELADÁSI!

Tisztelettel értesítjük a m. t. közönséget, hogy
Kolozsvar, főtér 9. sz., Br. Jósika-ház

NAGY JÓZSEF

CZÉG ALATT

36 év óta fennálló és a karácsonyi ünnepek
alkalmából különösen dúsan és a legújabb divat sze-
rinti cikkekkel — mint **arany és ezüst ékszerek,**
órák, lánczok, evőeszközök, asztalkészletek stb. stb. —
fölszerelt

arany- és ezüstáru üzletünket
haláleset következtében felhagyjuk,
illetőleg azt **hatóságilag engedélyezett**

Végeladás utján

beszerzési áron alul kiárusítjuk.

Midőn ezt a m. t. közönséggel s első sorban nagyszámú
helyi és vidéki nagybecsűlt vevőinkkel tudatjuk, egyuttal
felhívjuk becses figyelmüket arra, hogy e **rendkívül kedvező**
s évtizedek alatt is alig előforduló ritka alkalom esetleg csak
igen rövid ideig fog tartani, mert — miután már is tétettek
ajánlatok — nem lehetetlen, hogy az üzletet egészben eladjuk.

Kolozsvar, 1895. decz. hó. Mély tisztelettel:

876. (1-3) **Nagy József ékszerész és neje jogutódai.**

Ékszerek, arany-, ezüst-árak gyári áron alól!

Poszler Gyula divatáru házában

Kolozsvar, Belhid-utca 3. sz.

!!!Megérkeztek az őszi és téli új kelmék!!!

Szabott árak mellett kaphatók:

30 kr. 1 méter duplász. szörkelme.	35 kr. 1 méter selyemmel szövött
30 kr. 1 méter téli Loden-kelme.	szerb vászon.
50 kr. 1 méter Női posztó-kelme.	25 kr. 1 méter vastag ruha Barchet.
1 frt 1 méter 130/c. széles Női	30 kr. 1 méter finom francia Barchet.
posztó-kelme.	16 kr. 1 méter Cipke-függöny kelme.
45 kr. 1 méter fekete Caschemir.	20 kr. 1 méter igen jó Chiffon.
50 kr. 1 méter fekete ruha-Crepp.	24 kr. 1 méter jó minőségű Creton-
60 kr. 1 méter fekete mintás	gyolcs.
ruha-Crepp.	4-90 kr. 1 vég Irlandi vászon.
140 kr. 1 méter 130/c. széles	90 kr. 1 darab Clott ernyő.
angol Cheviot.	190 kr. 1 darab selyem esernyő.
90 kr. 1 méter selyem suráh,	110 kr. 1 drb. jó minőségű fehér ing.
minden szín.	70 kr. 1 drb. téli alsó ing vagy nadrág.
120 kr. 1 méter tiszta selyem	70 kr. 1 drb. 100/c. nagy hárászkenő.
fekete Mervellio.	20 kr. 1 méter jó minőségű derék-
130 kr. 1 mt. Ottomán szín. selyem.	béllés stb.

Ezekon kívül minden e szakmába vágó áruk a legfino-
mabb minőségig kaphatók.

Daczára azon erős versenyeknek, a mi e szakmában
ma városunkban létezik, előnyös bevásárlásaimnál fogva,
szabott árakon ugyan, de minden versenynél olcsóbb
vagyok.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kéri
696. (21-x) **a fentebbi.**

Alapított 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolozsvar, Jókai-utca (belszén) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses
figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jószág és az árak tekintetében a külföldi gyárt-
mányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiallítás
érdem érmeikkel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállításon 1879 ezüst érmmel lett kitüntetve.	A Szolnokduboka megyei gazdasági egylet termény, állat és iparkiallításán 1887. bronz érmmel lett kitüntetve.	A budapesti ország- gos kiállításon 1885. nagy érmmel lett kitüntetve.
--	---	---

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cik-
kekből a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvállalok mindennemű gépkefék javítását avagy
újja készítését.

A legjobb romániai sertéből készítek továbbá:
parket-fénykeféket, festő- (Steinpenclik), meszelő- és ken-
dertisztító-, fedőfestő ecseteket,

FODRÁSZ GÖMBKEFÉKET,

ruha-, haj- és bársonykeféket, mindezeket felelősség
mellett, tiszta sertéből. 5. (35-x)

Kívánatra árjegyzéket azonnal küldök.